

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

लघु भगवदाराधनक्रमम्

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

FOREWORD

Sriman Sunder Kidambi, *tiruvaḍi* of *śrīmad tirukkuḍandai aṇḍavan*, is very well known to the *āstika* community in many continents. Over the past few years, Sriman Sunder Kidambi has been serving the global *āstika* community tirelessly through his *kaiṅkaryams* to create, populate and grow his extraordinary website *www.prapatti.com*. This website has under a single roof one of the largest collection of texts of *stōtras* in multiple languages and audio MP3 recordings of many of these *stōtras*. The time, energy, effort and dedication that Sriman Kidambi has brought to bear upon this task is phenomenal and his yeoman service has been recognized by *āstikas* thirsting for such information around the globe. All of us owe a deep sense of gratitude to Sriman Sunder Kidambi for his selfless *bhagavat-bhāgavata kaiṅkaryams*.

Most recently, Sriman Kidambi has put together an easy-to-practise *laghu āradhana kramam* for the benefit of *āstikās* who wish to learn *bhagavad āradhanam*. It is a pleasure for me to have the privilege of writing a foreword for this release of Sriman Kidambi in his website. Why is this effort so important?

Today, *śakti-sampradāyam-sadācāram* and *pramāṇa jñānam* are diminishing. Many *vaiṣṇavās* are living and working far away from their traditional homes. They are cut off from their moorings. Traditional routes of learning about our ancient *sampradāyam* at the sacred feet of *sadācāryās* are not available to them. There is a need for addressing these information needs of *āstikās* both at home and abroad. Welcome efforts by knowledgeable *vaiṣṇavās* fill the information gap on important *vaidika karmās* like

---

bhagavad ārāadhanam that are to be performed every day. These efforts are to supplement the primary efforts of *sadācāryāns* and not to replace them.

There are two kinds of *bhagavad ārāadhanams*, namely, *ātmārtham*, and *parārtham*. The *ātmārtha āradhanam* is done at home to please the Lord by those who have been blessed with *pañca saṃskārams*. The *parārtha ārāadhanam* is done at the temples and *maṭhams* for the well being of the world (*lōka kṣēmam*). Those who belong to *brahmacarya*, *grahastha*, *vānaprastha* and *sannyāsa āśramams* are required to perform *bhagavad ārāadhanam* after being blessed with *pañca saṃskāram*. They perform *ārāadhanam* with *vēda mantrams*. Ladies are eligible for performing *viṣṇu pūjā* in the *tāntric* manner. Such is the importance of *bhagavad ārāadhanam*. *tasmāt anādimadhyāntam nityam ārādhayēt harim* (Therefore we should perform *ārāadhanam* for *hari* always) instructs sage *vyāsa*. *parāśara samhita* states that one should not even eat in the villages or homes where *viṣṇu ārāadhanam* is not performed and one should not live in such places even for a day, *na kuryāt annapānādi na tatra divasam vasēt*.

Such is the importance of *bhagavad ārāadhanam*. *vighraha ārāadhanam* is the most lofty among *ārāadhanams*. There are, however, a lot of difficulties faced by some in executing it. Hence the easier *sālagrāma ārdhanam* is recommended by our *sadācāryās*. When the *sālagrāma mūrtis* of the Lord is present in one's home with *dvāraka śilā*, one has tremendous sanctity in the house. After the *ārāadhanam* is done, *pērumāl's śrīpāda tīrtham* and *tulasī* is received before partaking the *naivēdyam* presented to the Lord during the worship.

In view of the significance of both these kinds of *ārāadhanams*, *vaiṣṇavitē ācāryās* have written authoritative *granthams* on *nitya ārādhana kramams*:

- *rāmānuja's nitya grantham*
- *vaṅgīpuram nambi's kārikai smṛti ratnākaram* and *mumukṣu darpaṇam*
- *swāmi dēsikan's pāñcarātra rakṣa*
- *tirukkuḍandai dēsikan's āhnika grantham*
- *śrīmad iñjimēḍu azagiya śingar's sadācāra nirṇayam*

are some of those *śrī sūktis* focusing on the important *nitya karmās* like *bhagavad ārāadhanam*.

Many *vaiṣṇavās* long to do perform *bhagavad ārāadhanam*; they however do not have the opportunity to learn it readily from elders or from their *ācāryās*. Many of such aspirants live overseas and are finding it difficult to learn the correct procedures (*kramams*) for performing *bhagavad ārāadhanam*. Further, the performance of the traditional *ghana ārāadhanam* with its intricate *kramams* like *bhūta śuddhi*, *bhagavad* and *dēvi āvāhanams*, recitation of *mantra puṣpam* with *vēda mantrams* with the correct *svarams*, *periya śāṭṭrumurai* is not easy for many *vaiṣṇavās*.

In view of the elaborate nature of the *ghana ārāadhanam* and the difficulties in performing them every day in the required manner, our compassionate *ācāryās* have devised a lighter *kramam* known as *laghu ārādhana kramam*. This can be done in the morning by one rushing to work in the modern day world. Srīman Sunder Kidāmbi has assembled this *laghu ārādhana*

---

kramam for the benefit of *āstikās* who wish to learn to perform *ārāadhanam* for the Lord. Sri Kidambi's presentation of *laghu ārāadhanam* is easy to follow with helpful pictures on the placement of the vessels used in worship as well as the different *mudrās* used at the different stages of the *ārāadhanam*. The Sanskrit text for the *vēda mantrams* with the appropriate *svarams* for recital and the clear English text on instructions are very useful to the *āstikās* at every level of awareness of the *kramam*. Separate appendix for the *mudrās* and the often used *kramams* are a valuable adjunct to learn the *laghu ārādhana kramam*. There are in all thirty six steps that Sri Sunder Kidambi has focussed on to capture the essence of *laghu ārāadhanam*. With few practise runs, one can become familiar with the performance of *nityārāadhanam* for the *divya dampatis* and receive their *anugrahams*.

Our hearty congratulations to Sri Sunder Kidambi for a significant contribution to the world of *āstikās* and our prayers are to the *divya dampatis* and *ācāryās* to grow his *kaiṅkarya śrī* further and further.

nārāyaṇa, nārāyaṇa, nārāyaṇa

dāsan

ōppiliappan kōyil varadācāri saḍagōpan

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
लघु भगवदाराधनक्रमम्

1. After performing माध्याह्निक सन्ध्यावन्दनम्, and two आचमनम्, wear a पवित्रम् made of two strands of दर्भ grass on your right ring finger. Do two प्राणायामम्, face the Sanctum Sanctorum (**SS**, for brevity), and recite

ओं चण्डादिद्वारपालेभ्यो नमः।
ओं प्रचण्डादिद्वारपालेभ्यो नमः।

thus seeking the permission of the gate-keepers of वैकुण्ठम्. In the text below, the word Lord refers to one or a set of शाळिग्रामs.

2. Prostrate in front of the **SS** and recite

कूर्मादीन् दिव्यलोकं तदनु मणिमयं मण्टपं तत्र शेषं
तस्मिन् धर्मादिपीठं तदुपरि कमलं चामरग्राहिणीश्च।
विष्णुं देवीर्विभूषायुधगणमुरगं पादुके वैनतेयं
सेनेशं द्वारपालान् कुमुदमुखगणान् विष्णुभक्तान् प्रपद्ये ॥

3. Sit on an आसनम् or stand facing north with the **SS** on your left. If it is not convenient to have such an arrangement for your **SS**, do not be concerned. Any arrangement that suits the situation is acceptable. Ring the घण्टा (bell) with your left hand, clap three times and recite

यं वायवे नमः।
वीर्याय अस्त्राय फट्।

and then open the doors of the **SS** and/or the सम्पुट (box) where the Lord resides. Please note that the घण्टा has first to be accepted (held) with respect with your right hand and then transferred to your left hand before ringing it. After ringing the घण्टा, it has to be transferred to your right hand before placing it at the assigned place. Henceforth, ringing the घण्टा with the left hand would refer to the process just described.

4. Recite the सुप्रभातम्

कौसल्या सुप्रजा राम पूर्वा सन्ध्या प्रवर्तते।
उत्तिष्ठ नरशार्दूल कर्तव्यं दैवमाह्निकम् ॥

वीर सौम्य विबुध्यस्व कौसल्यानन्दवर्धन।
जगद्धि सर्वं स्वपिति त्वयि सुप्ते नराधिप ॥

5. Now recite the following न्यासदशकम् of श्री निगमान्त महादेशिकन्

अहं मद्रक्षणभरो मद्रक्षणफलं तथा।
न मम श्रीपतेरेवेत्यात्मानं निक्षिपेत् बुधः ॥ 1 ॥

न्यस्याम्यकिञ्चनः श्रीमन् अनुकूलोऽन्यवर्जितः।
विश्वासप्रार्थनापूर्वं आत्मरक्षाभरं त्वयि ॥ 2 ॥

स्वामी स्वशेषं स्ववशं स्वभरत्वेन निर्भरम्।
स्वदत्तस्वधिया स्वार्थं स्वस्मिन् न्यस्यति मां स्वयम् ॥ 3 ॥

श्रीमन्नभीष्टवरद त्वामस्मि शरणं गतः।
एतद्देहावसाने मां त्वत्पादं प्रापय स्वयम् ॥ 4 ॥

त्वच्छेषत्वे स्थिरधियं त्वत्प्राप्त्येकप्रयोजनम्।
निषिद्धकाम्यरहितं कुरु मां नित्यकिङ्करम् ॥ 5 ॥

देवीभूषणहेत्यादिजुष्टस्य भगवंस्तव।
नित्यं निरपराधेषु कैङ्कर्येषु नियुङ्क्व माम् ॥ 6 ॥

मां मदीयं च निखिलं चेतनाचेतनात्मकम्।
स्वकैङ्करोपकरणं वरद स्वीकुरु स्वयम् ॥ 7 ॥

त्वदेकरक्ष्यस्य मम त्वमेव करुणाकर।
न प्रवर्तय पापानि प्रवृत्तानि निवर्तय ॥ 8 ॥

अकृत्यानां च करणं कृत्यानां वर्जनं च मे।
क्षमस्व निखिलं देव प्रणतार्तिहर प्रभो ॥ 9 ॥

श्रीमान् नियतपञ्चाङ्गं मद्रक्षणभरार्पणम्।
अचीकरत् स्वयं स्वस्मिन् अतोऽहमिह निर्भरः ॥ 10 ॥

संसारावर्तवेगप्रशमनशुभदृग्देशिकप्रेक्षितोऽहं
सन्त्यक्तोऽन्यैरुपायैरनुचितचरितेष्वद्य शान्ताभिसन्धिः।
निःशङ्कस्तत्त्वदृष्ट्या निरवधिकदयं प्रार्थ्य संरक्षकं त्वां
न्यस्य त्वत्पादपद्मे वरद निजभरं निर्भरो निर्भयोऽस्मि ॥ 11 ॥

In case of paucity of time to recite न्यासदशकम्, the following verse from अमृतास्वादिनि from श्री देशिक प्रबन्धम् can be recited.

நின் அருளாம் கதி அன்றி மற்றொன்றில்லேன் *
 நெடுங்காலம் பிழை செய்த நிலை கழிந்தேன் *
 உன் அருளுக்கினிதான நிலை உகந்தேன் *
 உன் சரணே சரண் என்னும் துணிவு பூண்டேன் *
 மன் இருளாய் நின்ற நிலை எனக்குத் தீர்த்து *
 வானவர் தம் வாழ்ச்சி தர வரித்தேன் உன்னை *
 இன் அருளால் இனி எனக்கோர் பரம் ஏற்றாமல் *
 என் திருமால் அடைக்கலம் கொள் என்னை நீயே

[निन् अरुळाम् कदि अन्नि मद्रौन्ल्लेन् *
 नैडुङ्गालम् पिळ्ळै शैय्द निलै कळिन्देन् *
 उन् अरुळुक्किनिदान निलै उगन्देन् *
 उन् शरणे शरण् ऐन्नुम् तुणिवु पूण्डेन् *
 मन् इरुळाय् निन्ऱ निलै ऐनक्कु तीर्त्तु *
 वानवर् तम् वाळ्ळि तर वरित्तेन् उन्नै *
 इन् अरुळाल् इनि ऐनक्कोर् परम् एद्रामल् *
 ऐन् तिरुमाल् अडैक्कलम् कौळ् ऐन्नै नीये]

6. Prayers are offered to our गुरुपरम्परा by reciting

अस्मद् देशिकमस्मदीय परमाचार्यान् अशेषान् गुरून्
 श्रीमल्लक्ष्मण योगिपुङ्गव महापूर्णो मुनिं यामुनम्।
 रामं पद्मविलोचनं मुनिवरं नाथं शठद्वेषिणम्
 सेनेशं श्रियमिन्दिरासहचरं नारायणं संश्रये ॥

and/or the verse from अधिकारसङ्ग्रहम् from श्री देशिक प्रबन्धम्

என் உயிர் தந்தளித்தவரைச் சரணம் புக்கு *
யான் அடைவே அவர் குருக்கள் நிரை வணங்கி *
பின் அருளால் பெரும்பூதூர் வந்த வள்ளல் *
பெரியநம்பி ஆளவந்தார் மணக்கால் நம்பி *
நன்னெறியை அவர்க்குரைத்த உய்யக்கொண்டார் *
நாதமுனி சடகோபன் சேனை நாதன் *
இன் அமுதத் திருமகள் என்றிவரை முன்னிட்டு *
எம் பெருமான் திருவடிகள் அடைகின்றேனே

[ऐन् उयिर् तन्दळित्तवरै चरणम् पुक्कु *
यान् अडैवे अवर् कुरुक्कळ् निरै वणङ्गि *
पिन् अरुळाल् पैरुम्बूदूर् वन्द वळ्ळल् *
पैरियनम्बि आळवन्दार् मणक्काल् नम्बि *
नन्नैरियै अवर्क्कुरैत्त उय्यक्कोण्डार् *
नादमुनि शडगोबन् शनै नादन् *
इन् अमुद त्तिरुमगळ् ऐन्निवरै मुन्निट्टு *
ऐम् पैरुमान् திருவடிगळ् அடैகிन्நெ]

7. Recite the taniyam of your आचार्य.
8. Do the जप of अष्टाक्षर मन्त्रम् 28 times followed by प्राणायामम् three times.
9. Now place the left hand (palm facing upward) over the right thigh, cover it with the right palm and recite the following सङ्कल्पम्

श्री भगवदाज्ञया श्रीमन्नारायण प्रीत्यर्थं
इज्याख्यं भगवदाराधनं करिष्ये।

This is followed by the सात्त्विक त्यागम्. With hands in नमस्ते posture, recite

भगवानेव स्वनियाम्य स्वरूपस्थिति प्रवृत्ति स्वशेषतैकरसेन अनेन
आत्मना कर्त्रा स्वकीयैश्चोपकरणैः स्वाराधनैकप्रयोजनाय परमपुरुषः
सर्वशेषी श्रियः पतिः स्वशेषभूतं इदं इज्याराधनाख्यं कर्म स्वस्मै
स्वप्रीतये स्वयमेव कारयति।

10. Next, मानसिकाराधनम् is performed. With hands in नमस्ते posture, recite

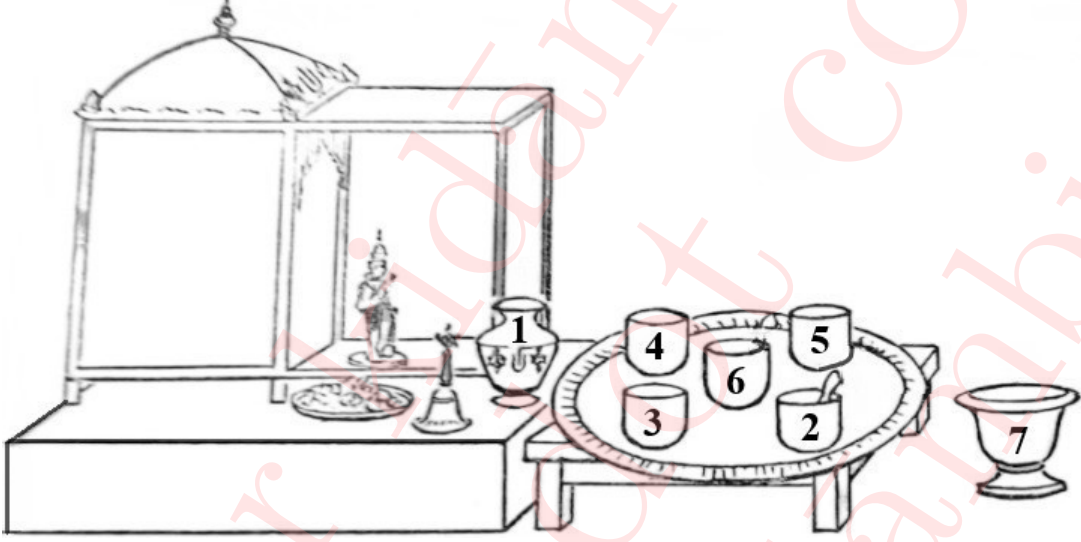
आराधयामि हृदि केशवमात्मगेहे
मायापुरे हृदयपङ्कजसंनिविष्टम्।
श्रद्धानदीविमलचित्तजलाभिषेकैः
नित्यं समाधिकुसुमैः अपुनर्भवाय ॥

सौवर्णे स्थालिवर्ये मणिगणखचिते गोघृताक्तान् सुपक्वान्
भक्ष्यान् भोज्यांश्च लेह्यान् परममथ हविश्चोष्यमन्नं निधाय।
नानाशाकैरुपेतं सदधिमधुघृतं क्षीरपानीययुक्तं
ताम्बूलं चात्मनेऽस्मै प्रतिदिवसमहं मानसं कल्पयामि ॥

11. After completing the मानसिकाराधनम्, बाह्याराधनम्
is performed. This is begun by reciting

भगवन् पुण्डरीकाक्ष हृद्यागं तु मया कृतम्।
आत्मसात्कुरु देवेश बाह्यैस्त्वां सम्यगर्चये ॥

12. Next, पात्रपरिकल्पनम् is performed wherein the vessels are arranged in a manner shown in Figure 1. Note that it is not necessary to keep vessels 1 and 7 outside the big plate.

Figure 1: Arrangement of the vessels.

Sacred water is prepared by filling पूर्णकुम्भम् (vessel no. 1) with water and then adding small quantities of तुळसी, एला (cardamon), कर्पूर (food variety camphor) and केसर (saffron).

13. For brevity, we will refer to

शोषणं-दाहनं-प्लावनं-सुरभिमुद्रा-अस्त्रमन्त्रं

as **SDPSA**. Perform **SDPSA** to पूर्णकुम्भम् (vessel no. 1) (see appendix). Now take an उद्धरिणि (spoonful) of water from पूर्णकुम्भम् (vessel no. 1) in your left hand and position it at the level of your nose, as shown in Figure 2. Cover the spoon with the fingers of your right hand and recite seven times

ओं नमो नारायणाय

and pour this water back into the पूर्णकुम्भम् (vessel no. 1).

Figure 2: Covering an उद्धरिणि of water from पूर्णकुम्भम्.

14. Pour water from the पूर्णकुम्भम् (vessel no. 1) into vessels 2 through 6 such that they are only quarter full. Fill up the vessels with regular water.

15. Next, show सुरभि मुद्रा to vessels 2 through 6 while reciting

ओं सुं सुरभिमुद्रायै नमः।

16. Perform अस्त्रमन्त्रम् to vessels 2 through 6, one by one, by reciting

ओं वीर्याय अस्त्राय फट्।

17. Cover अर्घ्य पात्रम् (vessel no. 2) with your right palm, as shown in Figure 3, and recite

ओं नमो नारायणाय अर्घ्यं परिकल्पयामि।

Figure 3: Covering the vessel with your right palm.

Cover पाद्य पात्रम् (vessel no. 3) with your right palm and recite

ओं नमो नारायणाय पाद्यं परिकल्पयामि।

Cover आचमनीय पात्रम् (vessel no. 4) with your right palm and recite

ओं नमो नारायणाय आचमनीयं परिकल्पयामि।

Cover स्नानीय पात्रम् (vessel no. 5) with your right palm and recite

ओं नमो नारायणाय स्नानीयं परिकल्पयामि।

Cover सर्वार्थतोय पात्रम् (vessel no. 6) with your right palm and recite

ओं नमो नारायणाय सर्वार्थतोयं परिकल्पयामि।

18. Next is the मन्त्रासनम्. With hands in नमस्ते position, recite

इज्याकालस्तृतीयोऽयमहोरात्रस्समुपागतः।

संभृताश्चैव संभाराः कल्पितान्यासनानि च ॥

स्नानाद्यर्थानि देवेश तवेच्छा वर्तते यदि।
अवलोकनदानेन तत्सर्वं सफलं कुरु ॥

तदर्थं सह देवीभ्यां सानुगैस्सचिवैस्सह।
मदनुग्रहाय कृपया ह्यत्रागन्तुमिहार्हसि ॥

यावदाद्यासनं मन्त्रासनान्तं पूज्यसे मया।
तावत्सान्निध्यमत्रैव कुरुष्व पुरुषोत्तम ॥

19. Now, place all the शाळिग्रामs carefully on a platform (or a plate). Offer some पुष्पम्, तुळसी or अक्षत and request the Lord to accept मन्त्रासनम् by reciting

ओं नमो नारायणाय मन्त्रासनाय नमः।
मन्त्रासनम् अलङ्कुरुष्व।

For brevity, we will refer to अर्घ्यं-पाद्यं-आचमनीयं-प्लोतवस्त्रम् as **APAP** (see appendix). Perform **APAP** to the Lord.

20. The next stage in the भगवदाराधनम् is स्नानासनम्. Recite

स्फुटीकृतं मया देव स्नानासनमिदं महत्।
आसादयाशु स्नानार्थं मदनुग्रहकाम्यया ॥

Offer some पुष्पं, तुळसी or अक्षत and request the Lord to accept स्नानासनम् by reciting

ओं नमो नारायणाय स्नानासनाय नमः।
स्नानासनम् अलङ्कुरुष्व।

Perform the **APAP** to the Lord. Next, perform **SDPSA** to the plate on which you wish to place the Lord for the ritualistic bath. Place the Lord on that plate and offer a divine bath with your right hand with the water from the **स्रानीय पात्रम्** (vessel no. 5) using the **उद्धरिणि** while ringing the **घण्टा** with your left hand and reciting the **पुरुष सूक्तम्** given below.

स॒हस्रं॑ शी॒र्षा॒ पुरु॑षः।
 स॒हस्रा॑क्षः स॒हस्र॑पात्।
 स भूमिं॑ वि॒श्वतो॑ वृ॒त्वा।
 अत्य॑तिष्ठद्वशाङ्गुलम्।
 पुरु॑ष ए॒वेद॑गं॒ सर्व॑म्।
 यद्भू॑तं यच्च॒ भव्य॑म्।
 उ॒तामृ॑त॒त्वस्ये॑शानः।
 यदन्ने॑नाति॒रोह॑ति।
 ए॒तावा॑नस्य॒ महि॑मा।
 अतो॑ ज्यायाग्ंश्च॒ पूरु॑षः ॥ १ ॥

पादो॑ऽस्य॒ विश्वा॑ भू॒तानि॑।
 त्रि॒पाद॑स्यामृतं॒ दि॒वि।
 त्रि॒पाद॑र्ध्व उ॒दैत्पुरु॑षः।
 पादो॑ऽस्ये॒हाभ॑वा॒त्पुनः॑।
 ततो॑ वि॒ष्वड्॒व्यक्रा॑मत्।

सा॒श॒ना॒न॒श॒ने अ॒भि।
 तस्मा॑द्विराड॑जायत।
 वि॒राजो॒ अधि॒ पूरु॑षः।
 स जा॒तो अत्य॑रिच्यत।
 प॒श्चाद्भूमि॑मथो॒ पुरः ॥ 2 ॥

यत्पुरु॑षेण ह॒विषा॑।
 दे॒वा य॒ज्ञम॑तन्वत।
 व॒स॒न्तो अ॑स्यासीदाज्य॑म्।
 ग्री॒ष्म इ॒ध्मश्शर॑द्ध॒विः।
 स॒प्तास्या॑सन्परि॒धयः॑।
 त्रि॒स्सप्त॑ स॒मिधः॑ कृ॒ताः।
 दे॒वा यद्य॑ज्ञं त॑न्वा॒नाः।
 अब॑ध्नन्पुरु॑षं प॒शुम्।
 तं य॒ज्ञं ब॒र्हिषि॑ प्रौक्षन्।
 पुरु॑षं जा॒तम॑ग्र॒तः ॥ 3 ॥

तेन॑ दे॒वा अय॑जन्त।
 सा॒ध्या ऋ॑षयश्च॒ ये।
 तस्मा॑द्य॒ज्ञात्सर्व॑हु॒तः।
 सम्भृ॑तं पृषदा॒ज्यम्।
 प॒शूग्स्ताग्श्च॑क्रे वा॒य॒व्यान्।

आ॒र॒ण॒या॒न्ग्रा॒म्याश्च॒ ये।
 तस्मा॑द्य॒ज्ञा॒त्सर्व॑हु॒तः।
 ऋ॒च॒स्सामा॑नि ज॒ज्ञिरे।
 छ॒न्दा॒गंसि॑ ज॒ज्ञिरे॒ तस्मा॑त्।
 यजु॑स्तस्मा॑दजायत ॥ 4 ॥

तस्मा॑द॒श्वा॑ अजायन्त।
 ये के॑ चो॒भया॑द॒तः।
 गावो॑ ह ज॒ज्ञिरे॒ तस्मा॑त्।
 तस्मा॑ञ्जा॒ता अ॑जा॒वयः॑।
 यत्पु॑रुषं॒ व्य॑दधुः।
 क॒ति॒धा व्य॑कल्पयन्।
 मुखं॑ किम॒स्य॒ कौ बा॒हू।
 कावू॑रू पादा॑वुच्येते।
 ब्रा॒ह्म॒णोऽस्य॑ मुख॑मासीत्।
 बा॒हू रा॑ज॒न्यः कृ॑तः ॥ 5 ॥

ऊ॒रू तद॑स्य॒ यद्वैश्यः॑।
 प॒द्भ्या॒ग्ं शू॒द्रो अ॑जायत।
 च॒न्द्रमा॑ मन॑सो जा॒तः।
 चक्षो॑स्सूर्यो॑ अजायत।
 मुखा॑दिन्द्र॑श्चा॒ग्निश्च॑।

प्रा॒णाद्वा॒युर॑जायत।
नाभ्या॑ आसीद॒न्तरि॑क्षम्।
शी॒र्ष्णो द्यौ॑स्सम॑वर्तत।
प॒द्भ्यां भूमि॑र्दिश॒श्च्रोत्रा॑त्।
तथा॑ लो॒काग् अ॑कल्पयन् ॥ 6 ॥

वेदा॒हमे॒तं पुरु॑षं म॒हान्त॑म्।
आ॒दि॒त्यव॑र्णं तम॑सस्तु पा॒रे।
सर्वा॑णि रू॒पाणि॑ वि॒चित्य॑ धीरः॑।
नामा॑नि कृ॒त्वाऽभि॑वदन् यदास्ते॑।
धा॒ता पुर॑स्ताद्यमु॑दाज॒हार॑।
श॒क्रः प्रवि॑द्वान्प्रदिश॒श्चत॑स्रः।
तमे॒वं वि॑द्वान॒मृत॑ इह भ॑वति।
नान्यः॑ पन्था॒ अय॑नाय विद्यते।
य॒ज्ञेन॑ य॒ज्ञम॑यजन्त दे॒वाः।
तानि॑ धर्मा॑णि प्रथ॒मान्या॑सन्।
ते ह॒ नाकं॑ महि॒मान॑स्सचन्ते।
यत्र॑ पूर्वे॑ सा॒ध्यास्सन्ति॑ दे॒वाः ॥ 7 ॥

अ॒द्भ्यस्सम्भू॑तः पृथि॒व्यै रसा॑च्च।
वि॒श्वक॑र्मण॒स्सम॑वर्त॒ताधि॑।
तस्य॑ त्वष्टा॑ वि॒दध॑द्रूपमे॒ति।

तत्पुरुषस्य विश्वमाजानुमग्रे।
वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम्।
आदित्यवर्णं तमसः परस्तात्।
तमेवं विद्वानमृतं इह भवति।
नान्यः पन्थां विद्यतेऽयनाय।
प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तः।
अजायमानो बहुधा विजायते ॥ 8 ॥

तस्य धीराः परिजानन्ति योनिम्।
मरीचीनां पदमिच्छन्ति वेधसः।
यो देवेभ्य आतपति।
यो देवानां पुरोहितः।
पूर्वो यो देवेभ्यो जातः।
नमो रुचाय ब्राह्मणे।
रुचं ब्राह्मं जनयन्तः।
देवा अग्रे तदब्रुवन्।
यस्त्वैवं ब्राह्मणो विद्यात्।
तस्य देवा असन्वशे ॥ 9 ॥

हीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्यौ।
अहोरात्रे पार्श्वे।
नक्षत्राणि रूपम्।

अ॒श्विनौ॒ व्या॒त्त॑म्।
 इ॒ष्टं॒ म॑निषाण।
 अ॒मुं॒ म॑निषाण।
 सर्वं॑ मनिषाण ॥ 10 ॥

In case of paucity of time to recite पुरुषसूक्तम्, each of the following two verses from வெண்ணெய்யளைந்த [வேண்யைந்] of பெரியாழ்வார் திருமொழி [பெரியாழ்வார் திருமொழி] may be recited twice.

வெண்ணெய் அளைந்த குணுங்கும் *
 விளையாடு புழுதியும் கொண்டு *
 திண்ணென இவ்விரா உன்னை *
 தேய்த்துக் கிடக்க நானொட்டேன் *
 எண்ணெய்ப் புளிப்பழம் கொண்டு *
 இங்கெத்தனை போதும் இருந்தேன் *
 நண்ணல் அரிய பிரானே ! *
 நாரணா ! நீராட வாராய்

[வேண்யை அந்நெய் குணுங்கும் * விளையாடு புழுதியும் கொண்டு *
 திண்ணென இவ்விரா உன்னை * தேய்த்துக் கிடக்க நானொட்டேன் *
 எண்ணெய்ப் புளிப்பழம் கொண்டு * இங்கெத்தனை போதும் இருந்தேன் *
 நண்ணல் அரிய பிரானே ! * நாரணா ! நீராட வாராய்]

காரமலி மேனி நிறத்து *
 கண்ண பிரானை உகந்து *

வார்மலி கொங்கை யசோதை *
மஞ்சனம் ஆட்டிய ஆற்றை *
பார் மலி தொல் புதுவைக் கோன் *
பட்டர் பிரான் சொன்ன பாடல் *
சீர் மலி செந் தமிழ் வல்லார் *
தீவினை யாதும் இலரே

[कर्मलि मेनि निरत्तु * कण्ण पिरानै उगन्दु *
वर्मलि कौङ्गै यशोदै * मञ्जनम् आट्टिय आट्टै *
पार् मलि तौल् पुदुवै क्कोन् * पट्टर् पिरान् शौन्न पाडल् *
शीर् मलि शौन् तमिळ् वल्लार् * तीविनै यादुम् इलरे]

21. This is followed by wiping the Lord with the प्लोतवस्त्रम् while reciting

ओं नमो नारायणाय प्लोतवस्त्रं समर्पयामि।

Pour the water collected from the bath and from vessels 2 through 6 into the प्रतिग्रह पात्रम् (vessel no. 7).

22. Pour water from the पूर्णकुम्भम् (vessel no. 1) into vessels 2 through 6 such that they are only quarter full. Fill up the vessels with regular water.

23. Just like the procedure followed earlier, cover अर्घ्य पात्रम् (vessel no. 2) with your right palm and recite

ओं नमो नारायणाय अर्घ्यं परिकल्पयामि।

Cover पाद्य पात्रम् (vessel no. 3) with your right palm and recite

ओं नमो नारायणाय पाद्यं परिकल्पयामि।

Cover आचमनीय पात्रम् (vessel no. 4) with your right palm and recite

ओं नमो नारायणाय आचमनीयं परिकल्पयामि।

Cover पानीय पात्रम् (vessel no. 5) with your right palm and recite

ओं नमो नारायणाय पानीयं परिकल्पयामि।

Cover सर्वार्थतोय पात्रम् (vessel no. 6) with your right palm and recite

ओं नमो नारायणाय सर्वार्थतोयं परिकल्पयामि।

24. The next stage in भगवदाराधनम् is the अलङ्कारासनम्. Recite

देव देव जगन्नाथ भूषास्रक्चन्दनादिकम्।
अलङ्कारासनं भद्रमधितिष्ठ तृतीयकम् ॥

Offer some पुष्पं, तुळसी or अक्षत and request the Lord to accept अलङ्कारसनम् by reciting

ओं नमो नारायणाय अलङ्कारासनाय नमः।
अलङ्कारासनम् अलङ्कुरुष्व।

Now offer APAP to the Lord. At this stage, adorn all the शाळग्रामs with तिरुमण् and श्रीचूर्णम्. If there is paucity of time to execute this procedure, then offer an उद्धरिणि of water from सर्वार्थतोय पात्रम् (vessel no. 6) and recite

ओं नमो नारायणाय ऊर्ध्वपुण्ड्रं समर्पयामि।

Offer three उद्धरिणि of water from आचमनीयं पात्रम् (vessel no. 4) to the Lord, each time reciting

ओं नमो नारायणाय आचमनीयं समर्पयामि।

Offer the प्लोतवस्त्रम् to the Lord by reciting

ओं नमो नारायणाय प्लोतवस्त्रं समर्पयामि।

Remove the पवित्रम् from your ring finger and place it over your right ear. Prepare some गन्धम् (sandalwood paste) in a small vessel and perform SDPSA to it. Now ring the घण्टा with your left hand and while reciting the following, apply the गन्धम् to the Lord with your right ring finger.

गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम्।
ईश्वरीगं सर्वभूतानां तामिहोपहृये श्रियम्॥

Now recite

ओं नमो नारायणाय दिव्य गन्धान् समर्पयामि।

Wash your right hand with some water and wear the पवित्रम्.

25. Perform **SDPSA** to धूपम् (incense stick). Ring the घण्टा with your left hand and move the धूपम् in a clockwise fashion around the Lord and recite

धूर॑सि॒ धूर्व॑ धूर्व॑न्तं॒ धूर्व॑तं॒ यो॑ऽस्मान्
धूर्व॑ति॒ तं धूर्व॑यं व॒यं धूर्वा॑म॒स्त्वं दे॒वाना॑मसि ॥

Now, recite

ओं नमो नारायणाय दिव्य धूपं आघ्रापयामि।

26. Perform **SDPSA** to दीपम् (lamp). Now ring the घण्टा with your left hand and move the दीपम् in a clockwise fashion and recite

उद्दी॑प्यस्व जा॒तवे॑दोऽप॒घ्नन् निर्ऋ॑तिं॒ मम॑।
प॒शूग्श्च॒ मह्य॑माव॑ह् जी॒वंनं॑ च॒ दिशो॑ दश ॥

Now recite

ओं नमो नारायणाय दिव्य दीपं दर्शयामि।

27. The next stage in the भगवदाराधनम् is the मन्त्रपुष्पम्. Offer some पुष्पं, तुळसी or अक्षत and recite

हरिः॒ ओं।
अ॒ग्निमी॑ळे पु॒रोहि॑तं य॒ज्ञस्य॑ दे॒वमृ॑त्विज॑म्।

होतार॑ग्ं रत्न॒धात॑मम्।

हरिः॑ ओं।

हरिः॑ ओं।

इ॒षे त्वो॒र्जे त्वा॑ वा॒यव॑स्थो पा॒यव॑स्थ दे॒वो वः॑

सवि॒ता प्रार्प॑यतु श्रेष्ठ॑तमायु॒ कर्म॑णे।

हरिः॑ ओं।

हरिः॑ ओं।

अ॒ग्न आया॑हि वी॒तये॑ गृणा॒नो ह॒व्यदा॑तये।

निहो॑ता सा॒थ्सि ब॒र्हिषि॑।

हरिः॑ ओं।

हरिः॑ ओं।

शन्नो॑ दे॒वीर॒भिष्ट॑य॒ आपो॑ भवन्तु पी॒तये॑।

शंयो॑र॒भिस्र॑वन्तु नः।

हरिः॑ ओं ॥

ओमि॑त्य॒ग्रे व्या॒हरेत्।

न॒म इति॑ प॒श्चात्।

ना॒रा॒य॒णा॒येत्यु॑परि॒ष्टात्।

ओमि॑त्येका॒क्षर॑म्।

नम॑ इति॑ द्वे अ॒क्षरे॑।

ना॒रा॒य॒णा॒येति॑ पञ्चा॒क्षरा॑णि।

एतद्वै नारायणस्याटाक्षरं पदम्।
यो ह वै नारायणस्याटाक्षरं पदमध्येति।
अनुपब्रुवः सर्वमायुरेति।
विन्दते प्राजापत्यं रायस्पोषं गौपत्यम्।
ततोऽमृतत्वमश्रुते ततोऽमृतत्वमश्रुत इति।
य एवं वेद।
इत्युपनिषत् ॥

इच्छामो हि महाबाहुं रघुवीरं महाबलम्।
गजेन महताऽऽयान्तं रामं छत्रावृताननम् ॥

तं दृष्ट्वा शत्रुहन्तारं महर्षीणां सुखावहम्।
बभूव हृष्टा वैदेही भर्तारं परिष्वजे ॥

तासामाविरभूच्छौरिः स्मयमानमुखाम्बुजः।
पीताम्बरधरः स्रग्वी साक्षान्मन्मथमन्मथः ॥

वैकुण्ठेतु परेलोके श्रिया सार्धं जगत्पतिः।
आस्ते विष्णुरचिन्त्यात्मा भक्तैर्भागवतैस्सह ॥

एष नारायण श्रीमान् क्षीरार्णवनिकेतनः।
नाग पर्यङ्कमुत्सृज्य ह्यागतो मधुरां पुरीम् ॥

சென்றால் குடையாம் * இருந்தால் சிங்காசனமாம் *
நின்றால் மரவடியாம் நீள் கடலுள் * என்றும்
புணையாம் மணி விளக்காம் * பூம் பட்டாம் புல்கும்
அணையாம் * திருமாற்கரவு

[शैन्नाल् कुडैयाम्* इरुन्दाल् शिङ्गाशनमाम्*
 निन्नाल् मरवडियाम् नीळ् कडलुळ्* ऐन्नुम्
 पुणैयाम् मणि विळक्काम्* पूम् पट्टाम् पुल्लुम्
 अणैयाम्* तिरुमान्करवु]

कदा पुनः शङ्करथाङ्ग कल्पकध्वजारविन्दाङ्कुश वज्रलाञ्छनम्।
 त्रिविक्रम त्वच्चरणाम्बुजद्वयं मदीयमूर्धानमलङ्करिष्यति ॥

28. Now अर्चना is performed with either पुष्पम् or तुळसी while chanting the following for श्रीमन्नारायण

1	ओं वासुदेवाय नमः	2	ओं सङ्कर्षणाय नमः
3	ओं प्रद्युम्नाय नमः	4	ओं अनिरुद्धाय नमः
5	ओं केशवाय नमः	6	ओं नारायणाय नमः
7	ओं माधवाय नमः	8	ओं गोविन्दाय नमः
9	ओं विष्णवे नमः	10	ओं मधुसूदनाय नमः
11	ओं त्रिविक्रमाय नमः	12	ओं वामनाय नमः
13	ओं श्रीधराय नमः	14	ओं हृषीकेशाय नमः
15	ओं पद्मनाभाय नमः	16	ओं दामोदराय नमः
17	ओं मत्स्याय नमः	18	ओं कूर्माय नमः
19	ओं वराहाय नमः	20	ओं नरसिंहाय नमः
21	ओं वामनाय नमः	22	ओं भार्गवरामाय नमः

23	ओं दशरथरामाय नमः	24	ओं बलरामाय नमः
25	ओं कृष्णाय नमः	26	ओं कल्किने नमः

and the following for श्री महालक्ष्मी

1	श्रियै नमः	2	अमृतोद्भवायै नमः
3	कमलायै नमः	4	चन्द्रसोदर्यै नमः
5	विष्णुपत्न्यै नमः	6	वैष्णव्यै नमः
7	वरारोहायै नमः	8	हरिवल्लभायै नमः
9	शार्ङ्गिण्यै नमः	10	देवदेविकायै नमः
11	सुरसुन्दर्यै नमः	12	महालक्ष्म्यै नमः

Then recite

श्रीभूनीळादेवी समेत श्रीमते नारायणाय नमः।

In addition to the above names of श्रीमन्नारायण and श्री महालक्ष्मी, अष्टोत्तर शतनामावलिः or अष्टोत्तर सहस्रनामावलिः of your choice can also be incorporated.

29. The next stage in भगवदाराधनम् is भोज्यासनम्. Now recite

मृष्टमेध्य स्थिरान्नानि भक्ष्यभोज्यान्यनेकशः।
सम्पन्नानि जगन्नाथ भोज्यासनमुपाश्रय ॥

Offer पुष्पं, तुळसी or अक्षत and request the Lord to accept भोज्यासनम् by reciting

ओं नमो नारायणाय भोज्यासनाय नमः।
भोज्यासनम् अलङ्कुरुष्व।

Now offer **APAP** to the Lord.

30. Place all the cooked items you wish to offer to the Lord in the पूजा area and place a few तुळसी petals on them. On items like cooked rice, cooked lentils and पायसम्, add a small quantity of clarified butter (ghee). Sprinkle an उद्धरिणि of water from अर्घ्य पात्रम् (vessel no. 2) to all the cooked items and perform **SDPSA** to them. Now recite

असत्यमशुचिं नीचमपराधैक भाजनम्।
अल्पशक्तिं अचैतन्यं अनर्हं त्वत्क्रियास्वपि ॥

मामनादृत्य दुर्बुद्धिं स्वयैव कृपया विभो।
अतिप्रभूतमत्यन्त भक्तिस्नेहोपपादितम् ॥

शुद्धं सर्वगुणोपेतं सर्वदोष विवर्जितम्।
स्वानुरूपं विशेषेण स्वदेव्योः सदृशं गुणैः ॥

त्वमेवेदं हविः कृत्वा स्वीकुरुष्व सुरेश्वर।
पायसान्नं गुडान्नं च मुद्गान्नं शुद्धमोदनम् ॥

Now offer three उद्धरिणि of water to the Lord from the पानीय पात्रम् (vessel no. 5), each time reciting

ओं नमो नारायणाय अर्हणांबु समर्पयामि।

Ring the घण्टा with your left hand and configure ग्रासमुद्रा with your right hand, as shown in Figure 4. This is done by holding the thumb, middle and ring fingers together and leaving the index and little fingers free. Now move the right hand with this configuration from the cooked

Figure 4: Configuring ग्रासमुद्रा with your right hand

rice towards the Lord and recite

ओं नमो नारायणाय अन्नं निवेदयामि।

and undo the ग्रासमुद्रा configuration. In this manner, configure the ग्रासमुद्रा and move your right hand with this configuration from each item you wish to offer towards the Lord and recite the appropriate offering mantra and undo the ग्रासमुद्रा configuration.

While you offer the eatable items, intermittently offer an उद्धरिणि of water from the पानीय पात्रम् (vessel no. 5) from time to time by reciting

ओं नमो नारायणाय पानीयं समर्पयामि।

After offering all the cooked eatable items, recite

ओं नमो नारायणाय अमृतापिधानमसि ।

Now offer an उद्धरिणि of water from सर्वार्थतोय पात्रम् (vessel no. 6) and recite

ओं नमो नारायणाय गण्डूषं समर्पयामि ।

Again offer an उद्धरिणि of water from सर्वार्थतोय पात्रम् (vessel no. 6) while reciting

ओं नमो नारायणाय मुखप्रक्षाळनं समर्पयामि ।

Offer another उद्धरिणि of water from सर्वार्थतोय पात्रम् (vessel no. 6) while reciting

ओं नमो नारायणाय हस्तप्रक्षाळनं समर्पयामि ।

Now offer **APAP** to the Lord.

31. The next stage in भगवदाराधनम् is पुनर्मन्त्रासनम्. Offer पुष्पम्, तुळसी or अक्षत to the Lord and meditate that the Lord is seated on the आसनम्. Recite

मन्त्रासनमिदं तुभ्यं मया दत्तमनुत्तमम् ।
कूर्चेन शोधितं विष्णो पुनरासादय प्रभो ॥

Now offer **APAP** to the Lord. Perform the **SDPSA** to the फलताम्बूलम् (plate of fruits, beetle nuts and leaves). Now offer the fruits to the Lord by reciting

ओं नमो नारायणाय फलताम्बूलादीनि समर्पयामि।

Offer three उद्धरिणि of water from आचमनीयं पात्रम् (vessel no. 4) to the Lord, each time reciting

ओं नमो नारायणाय आचमनीयं समर्पयामि।

Offer the प्लोतवस्त्रम् to the Lord by reciting

ओं नमो नारायणाय प्लोतवस्त्रं समर्पयामि।

32. Perform the **SDPSA** to the lamp lit by कर्पूर (camphor) or cotton wig. Wave the camphor light in a clockwise fashion with your right hand while ringing the घण्टा with your left and reciting

तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः।
दिवीव चक्षुराततम्।
तद्विप्रांसो विपन्यवो जागृवाग्ं सुस्समिन्धते।
विष्णोर्यत्परमं पदम् ॥

पर्याप्त्या अनन्तरायाय सर्वस्तोमोऽति रात्र
उत्तम महर्भवति।

सर्वस्यास्यै सर्वस्य जित्यै सर्वमेव
तेनाप्रोति सर्वं जयति ॥

Now recite

ओं नमो नारायणाय दिव्य कर्पूर नीराजनं समर्पयामि।

Offer three उद्धरिणि of water from आचमनीयं पात्रम् (vessel no. 4) to the Lord, each time reciting

ओं नमो नारायणाय आचमनीयं समर्पयामि।

Offer the प्लोतवस्त्रम् to the Lord by reciting

ओं नमो नारायणाय प्लोतवस्त्रं समर्पयामि।

33. The next stage in the भगवदाराधनम् is शाद्रुमुरै. Recite the first two of the following stanzas twice.

சிறற்றம் சிறுகாலே வந்துன்னைச் சேவித்து * உன்
பொற்றாமரை அடியே போற்றும் பொருள் கேளாய் *
பெற்றம் மேய்த்துண்ணும் குலத்தில் பிறந்து * நீ
குற்றேவல் எங்களைக் கொள்ளாமல் போகாது *
இற்றைப் பறை கொள்வான் அன்று காண் கோவிந்தா ! *
எற்றைக்கும் ஏழேழ் பிறவிக்கும் * உன் தன்னோ -
டுற்றோமே ஆவோம் உனக்கே நாம் ஆட் செய்வோம் *
மற்றை நம் காமங்கள் மாற்றேலோர் எம் பாவாய்

[शिद्रम् शिरुगाले वन्दुन्नै च्चेवित्तु* उन्
 पौद्रामरै अडिये पोट्टुम् पौरुळ् केळाय्*
 पैद्रम् मेय्तुण्णुम् कुलत्तिल् पिरन्दु* नी
 कुद्रेवल् ऐङ्गळै क्कौळ्ळामल् पोगादु*
 इद्रै प्परै कौळ्वान् अन्नु काण् कोविन्दा !*
 ऐद्रैक्कुम् एळ्ळ पिरविक्कुम्* उन् तन्नो -
 इद्रोमे आवोम् उनक्के नाम् आट् च्चेव्वोम्*
 मद्रै नम् कामङ्गळ् माद्रैलोर् ऐम् पावाय्]

वङ्ककं कडलं कडैन्त मातवणैकं केशवणै*
 तीङ्ककं तीरुमुक्कत्तुश् च्चेयिळ्ळैयार् सेन्ऱिण्णै*
 अङ्ककं पण्णै कौण्डवाण्णै* अण्णि पुत्तुवै*
 पङ्ककमलत्तं तण्णै तैरियल् पट्टुर्विरान् कोदै शौन्न*
 शङ्ककत्तं तमिळ् मालै मुप्पदुम् तप्पामै*
 इङ्गिप्परिशुरैप्पार् ईर् इरण्डु माल् वरै तोळ्*
 शौङ्गण् तिरुमुगत्तु च्चेव्व तिरुमालाल्*
 ऐङ्गुम् तिरुवरुळ् पैद्रिन्बुरुवर् ऐम् पावाय्]

पल्लाण्डु पल्लाण्डु * पल्लायिरत्ताण्डु *
पल कोडि नूरायिरम् *
मल्लाण्ड त्तिण्णेतोऱ् मणिवण्णणा ! * उन्
शेवडि शेव्वि त्तिरुक्काप्पु

[पल्लाण्डु पल्लाण्डु * पल्लायिरत्ताण्डु *
पल कोडि नूरायिरम् *
मल्लाण्ड त्तिण्णेतोऱ् मणिवण्णणा ! * उन्
शेवडि शेव्वि त्तिरुक्काप्पु]

अडियोमोडुम् निन्नोडुम् *
पिरिविन्ऱि आयिरम् पल्लाण्डु *
वडिवाय् निन् वल मार्षिणिल् *
वाळ्किन्ऱ मङ्कैयुम् पल्लाण्डु *
वडिवार् शोदि वलत्तुरैयुम् *
शुडराळियुम् पल्लाण्डु *
पडै पोर् पुक्कु मुळङ्गुम् *
अप्पाञ्चशन्नियमुम् पल्लाण्डे

[अडियोमोडुम् निन्नोडुम् *
पिरिविन्ऱि आयिरम् पल्लाण्डु *
वडिवाय् निन् वल मार्षिणिल् *
वाळ्किन्ऱ मङ्कैयुम् पल्लाण्डु *
वडिवार् शोदि वलत्तुरैयुम् *
शुडराळियुम् पल्लाण्डु *
पडै पोर् पुक्कु मुळङ्गुम् *
अप्पाञ्चशन्नियमुम् पल्लाण्डे]

சர்வதேசுதசாகாலேஷுவ்யாஹதபராகுரூா |
ராமானுசார்யதவ்யாஜ்னா வர்ததாமஹிவர்ததாமு ||

ராமானுசார்யதவ்யாஜ்னா பரதிவாசரமுஜ்ஜவலா |
திஒுள்தவ்யாபிநி ஹ்யாட்ஸா ஹி லுகஹிதேஹிணி ||

ஸ்ரீமந் ஸ்ரீரஒுஷ்ரீயமநுபத்ரவாமநுதிநம் சவ்ர்தய |
ஸ்ரீமந் ஸ்ரீரஒுஷ்ரீயமநுபத்ரவாமநுதிநம் சவ்ர்தய ||

நமூ ராமானுசார்யாய வேதாந்தார்த்஢ுத்ராயிநே |
ஆத்ரேயபத்நநாஹார்யஸுதாய ஒுணசாலிநே ||

ராமானுசுதயாபாத்ரம் ஜ்நானவேராக்யஹூஷணமு |
ஸ்ரீமத்ஒேஒுடநாதார்யம் வநுதே வேதாந்ததேசிகமு ||

வாழி இராமநுசுப் பிள்ளானம் மாதகவால்
வாழும்* அணிநிகமாந்தகுரு - வாழியவன்*
மாறன் மறையுமும் இராமானுசன் பாசியமுமும்
தேறும் படியுரைக்கும் சீர்

[வாஒி இராமநுசு ப்஢ிஒுஒானு மாதகவால்
வாஒுமு* அணிநிகமாந்தகுரு - வாஒியவன்*
மாஒுந் மரேயுமு இராமானுசுந் ஹாஷியமுமு
தேஒுமு படியுரேஒுமு சீர்]

வஒுசுப் பரசமயம் மாற்றவந்தோனம் வாழியே*
மன்னுபுகழ்ப் பூதூரானம் மனமுுகப்போனம் வாழியே*
கஒுசுத் திருமங்கை ஁கக்கவந்தோனம் வாழியே*
கலியனுரை குடிகாண்ட கருத்துடையோனம் வாழியே*

செஞ்சொல் தமிழ்மறைகள் தெளிந்துரைப்போன் வாழியே *
 திருமலைமால் திருமணியாய்ச் சிறக்கவந்தோன் வாழியே *
 தஞ்சப் பரகதியைத் தந்தருள்வோன் வாழியே *
 செந்தமிழ்த் தூப்புல் திருவேங்கடவன் வாழியே

[வஜ் ப்ரஷமயம் மாட்வந்நொன் வா஢ியே *
 மந்நுபு஑ல் ப்பூடூரான் மனமு஑ப்பொன் வா஢ியே *
 கஜ் திருமஜ்ஜை ஁஑கவந்நொன் வா஢ியே *
 கலியநுரே ஑ுடிகௌண்ட கருத்துடையொன் வா஢ியே *
 ஁ஜ்ஜொல் தமி஑்மரே஑ல் தை஑ிந்நுரேப்பொன் வா஢ியே *
 திருமலைமால் திருமணியாய் ஑ிரகவந்நொன் வா஢ியே *
 தஜ் ப்ர஑தயை தந்நரு஑்வொன் வா஢ியே *
 ஁ந்நிமி஑் தூபுல் திருவே஑்஑வன் வா஢ியே]

நானிலமுந் தான்வாழ நான்மறைகள் தாம்வாழ *
 மாநகரின் மாறன் மறைவாழ * - ஑ானியர்கள்
 சென்னியணி சேர் தூப்புல் வேதாந்த தேசிகளே
 இன்னுமொரு நூற்றாண்டிரும்

[நானிலமுந் தான்வா஑் நான்மரே஑ல் தாம்வா஑் *
 மான஑ரின் மாறன் மரேவா஑் * - ஑ானியர்஑்
 ஁ந்நியணி ஁ர் தூபுல் வேதாந்ந் தேசிகநே
 இந்நுமூரு நூட்ராண்டிரும்]

வாழியணி தூப்புல் வரு நிகமாந்தாசிரியன் *
 வாழியவன் பாதாரவிந்தமலர் * - வாழியவன்
 கோதிலாத் தாண்மலரைக் ஑ொண்டாடிக் ஑ொண்டிரு஑்஑ும்
 தீதிலா நல்லோர் திரள்

[वाळियणि तूप्पुल् वरु निगमान्ताशिरियन्*
वाळियवन् पादारविन्दमलर्* - वाळियवन्
कोदिला ताण्मलरै क्कोण्डाडि क्कोण्डिरुक्कुम्
तीदिला नल्लोर् तिरळ्]

34. Next stage in the भगवदाराधनक्रमम् is पर्यङ्कासनम्. Now recite

देव स्वामिन् जगन्नाथ श्रिया भूम्या च नीळया ।
जगद्रक्षणजागर्या योगनिद्रामुपाकुरु ॥

Offer पुष्पं, तुळसी or अक्षत and request the Lord to accept पर्यङ्कासनम्
by reciting

ओं नमो नारायणाय पर्यङ्कासनाय नमः ।
पर्यङ्कासनम् अलङ्कुरुष्व ।

Now offer APAP to the Lord. Now recite

अज्ञानादथवा ज्ञानादशुभं यन्मया कृतम् ।
क्षन्तुमर्हसि तत्सर्वं दास्येन च गृहाण माम् ॥

ज्ञानतोऽज्ञानतो वापि विहितं यन्मया शुभम् ।
तत्सर्वं पूर्णमेवास्तु प्रीतो भव जनार्दन ॥

उपचारपदेशेन कृतानहरहर्मया ।
अपचारानिमान् सर्वान् क्षमस्व पुरुषोत्तम ॥

Prostrate before the Lord. All the शालग्रामs should now be placed back in the सम्पुट. This is usually done with closed eyes.

35. The last stage in the भगवदाराधनम् is the सात्विक त्यागम्. This is done by reciting

भगवानेव स्वनियाम्य स्वरूपस्थिति प्रवृत्ति स्वशेषतैकरसेन अनेन
आत्मना कर्त्रा स्वकीयैश्चोपकरणैः स्वाराधनैकप्रयोजनाय परमपुरुषः
सर्वशेषी श्रियः पतिः स्वशेषभूतं इदं इज्याराधनाख्यं कर्म स्वस्मै
स्वप्रीतये स्वयमेव कारितवान्।

Offer all the fruits of this भगवदाराधनम् to the Lord by reciting

सर्वं श्रीकृष्णार्पणमस्तु।

The collected water in vessels 2 through 6 should be poured into प्रतिग्रह पात्रम् (vessel no. 7). The performer must first accept the तीर्थम् (water) from प्रतिग्रह पात्रम् (vessel no. 7) and then offer it to other members.

36. In case of paucity of time, the भगवदाराधनम् can be concluded here. Otherwise श्री देशिक मङ्गलम् is generally recited while offering the तीर्थम् to others.

श्रीमल्लक्ष्मण योगीन्द्र सिद्धान्त विजयध्वजम्।
विश्वामित्र कुलोद्भूतं वरदार्यमहं भजे ॥

सर्वतन्त्र स्वतन्त्राय सिंहाय कविवादिनाम्।
वेदान्ताचार्य वर्याय वेङ्कटेशाय मङ्गलम् ॥ 1 ॥

नभस्यमासि श्रोणायाम् अवतीर्णाय सूरये।
विश्वामित्रान्वयायास्तु वेङ्कटेशाय मङ्गळम् ॥ 2 ॥

पिता यस्यानन्तसूरिः पुण्डरीकाक्ष यज्वनः।
पौत्रो यस्तनयस्तोतारम्बायास्तस्य मङ्गळम् ॥ 3 ॥

वेङ्कटेशावतारोऽयं तद्घण्टांशोऽथवा भवेत्।
यतीन्द्रांशोऽथवेत्येवं वितर्क्यायास्तु मङ्गळम् ॥ 4 ॥

श्रीभाष्यकारः पन्थानम् आत्मना दर्शितं पुनः।
उद्धर्तुमागतो नूनम् इत्युक्तायास्तु मङ्गळम् ॥ 5 ॥

यो बाल्ये वरदार्यस्य प्राचार्यस्य परां दयाम्।
अवाप्य वृद्धिं गमितः तस्मै योग्याय मङ्गळम् ॥ 6 ॥

रामानुजार्यादात्रेयात् मातुलात् सकलाः कलाः।
अवाप विंशत्यब्दे यः तस्मै प्राज्ञाय मङ्गळम् ॥ 7 ॥

श्रुतप्रकाशिका भूमौ येनादौ परिरक्षिता।
प्रवर्तिता च पात्रेषु तस्मै श्रेष्ठाय मङ्गळम् ॥ 8 ॥

सांस्कृतीभिर्द्रामिडीभिः बह्वीभिः कृतिभिर्जनान्।
यस्समुज्जीवयामास तस्मै सेव्याय मङ्गळम् ॥ 9 ॥

यः ख्याति लाभ पूजासु विमुखो वैष्णवे जने।
क्रयणीय दशां प्राप्तः तस्मै भव्याय मङ्गळम् ॥ 10 ॥

यस्मादेव मया सर्वं शास्त्रमग्राहि नान्यतः।
तस्मै वेङ्कटनाथाय मम नाथाय मङ्गळम् ॥ 11 ॥

पित्रे ब्रह्मोपदेष्ट्रे मे गुरवे दैवताय च ।
प्राप्याय प्रापकायास्तु वेङ्कटेशाय मङ्गळम् ॥ 12 ॥

यः कृतं वरदार्येण वेदान्ताचार्य मङ्गळम् ।
आशास्तेऽनुदिनं सोऽपि भवेन् मङ्गळ भाजनम् ॥ 13 ॥

If time permits, you could additionally recite

भाद्रपदमासगत विष्णुविमलर्क्षे
वेङ्कटमहीध्रपति तीर्थदिनभूते ।
प्रादुरभवज्जगति दैत्य रिपुघण्टा
हन्त कवितार्किक मृगेन्द्र गुरुमूर्त्या ॥

सशङ्खचक्रलान्छनः सदूर्ध्वपुण्ड्रमण्डितः
सकण्ठलग्नसत्तुलस्यनर्घ पद्ममालिकः ।
सितान्तरीय सूत्तरीय यज्ञसूत्र शोभितः
ममाविरस्तु मानसे गुरुः स वेङ्कटेश्वरः ॥

अनन्त सूरि सूनवेऽभिनन्द्यमान वैभवाद्
दिगन्त वादिहंस जैत्रकालमेघ देशिकात् ।
उपात्त सर्वशासनाय हन्त वर्ष विंशतौ
पुनःपुनर्नमस्क्रियाऽस्तु वेङ्कटेश सूरये ॥

कवितार्किक कलभव्रज कबलीकृतिसिंहं
कमलापति करुणारस परिवर्धित बोधम् ।
यतिनायक पदपङ्कज युगली परतन्त्रं
भज मानस बुधवेङ्कटपतिदेशिकमनिशम् ॥

कलये सततं करुणा जलधिं
करुणा विषयं कमलाधिपतेः।
कलि वैरि शठारि वचो रसिकं
कवितार्किक केसरि सूरि गुरुम् ॥

गुरौ वादिहंसाम्बुदाचार्यशिष्ये
जना भक्तिहीना यतीन्द्राप्रियाः स्युः।
यतीन्द्राप्रिया विष्णु कारुण्यदूराः
कुतो मुक्तिवार्ता हि तादृग्विधानाम् ॥

वेदे सञ्जात खेदे मुनिजन वचने प्राप्तनित्यावमाने
सङ्कीर्णे सर्ववर्णे सति तदनुगुणे निष्प्रमाणे पुराणे।
मायावादे समोदे कलिकलुष वशाच्छून्यवादेऽविवादे
धर्मत्राणाय योऽभूत् स जयति भगवान् विष्णु घण्टावतारः ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥

वादिद्विपशिरोभङ्गपञ्चाननपराक्रमः।
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः चिरं विजयतां भुवि ॥

Appendix.

**Procedure for performing
शोषणं-दाहनं-प्लावनं-सुरभिमुद्रा-अस्त्रमन्त्रम्
to the item under consideration**

Either imagine the word यं written on your right palm or scribe the word यं, in the script you are comfortable with, on your right palm with your left index finger, as shown in Figure 5.

Figure 5: Scribing on your right palm with the left index finger.

Show the right palm to the IUC and recite

यं वायवे नमः शोषयामि।

Again imagine the word रं written on your right palm with the left index finger. Show the right palm to the IUC and recite

रं अग्रये नमः दाहयामि।

Now imagine the word वं written on your left palm or scribe the word वं, on your left palm with your right index finger, as shown in with your right index finger, as shown in Figure 6.

Show the left palm to the IUC and recite

Figure 6: Scribing on your left palm with the right index finger.

वं अमृताय नमः प्लावयामि।

Configure the सुरभि मुद्रा with your hands as shown in Figure 7. This is done by touching your left little and right ring fingers, left ring and right little fingers, left index and right middle fingers, and left middle and right index fingers.

Figure 7: Configuring सुरभि मुद्रा with the right hand.

Show this posture to the IUC and recite

ओं सुं सुरभिमुद्रायै नमः।

With your right middle finger and thumb, snap three times, as shown in Figure 8, while moving your hand over the IUC in a clockwise fashion and recite

वीर्याय अस्त्राय फट्।

Figure 8: Snapping above the vessel.

The procedure of doing शोषणं, दाहनम् and प्लावनम् to the IUC, followed by showing the सुरभि मुद्रा to the IUC and subsequently performing the अस्त्रमन्त्रम् over the IUC will be referred to as performing

शोषणं-दाहनं-प्लावनं-सुरभिमुद्रा-अस्त्रमन्त्रम्

to that IUC.

Procedure for offering

अर्घ्य-पाद्यं-आचमनीयं-प्लोतवस्त्रम्

Hold an उद्धरिणि of water from the अर्घ्य पात्रम् (vessel no. 2) in your right hand while ringing the घण्टा with your left hand and offer it to the Lord while reciting

ओं नमो नारायणाय अर्घ्यं समर्पयामि।

Visualize Him accepting your offering in His right hand and pour this water into the प्रतिग्रह पात्रम् (vessel no. 7). Hold an उद्धरिणि of water from the पाद्य पात्रम् (vessel no. 3). in your right hand while ringing the घण्टा with your left hand and offer it to the Lord's feet while reciting

ओं नमो नारायणाय पाद्यं समर्पयामि।

and pour this water into the प्रतिग्रह पात्रम् (vessel no. 7). This must be done twice. Now, hold an उद्धरिणि of water from the आचमनीय पात्रम् (vessel no. 4). in your right hand while ringing the घण्टा with your left hand and offer it to the Lord's right hand while reciting

ओं नमो नारायणाय आचमनीयं समर्पयामि।

and pour this water into the प्रतिग्रह पात्रम् (vessel no. 7). This must be done three times. Show प्लोतवस्त्रम् (a piece of sanctified cloth used exclusively for the Lord to the Lord) and recite

ओं नमो नारायणाय प्लोतवस्त्रं समर्पयामि।

This combination of offering of water from the अर्घ्य पात्रम् (vessel no. 2) once, from the पाद्य पात्रम् (vessel no. 3) twice and from आचमनीय पात्रम् (vessel no. 4) three times followed by showing प्लोतवस्त्रम् will be referred to as the process of offering

अर्घ्य-पाद्यं-आचमनीयं-प्लोतवस्त्रम्

to the Lord.

इति लघु भगवदाराधनक्रमं समाप्तम्